Judikatura k posuzování přiměřenosti ručitelského prohlášení

Prezentace do předmětu Praktikum z relativních majetkových práv ve II. trimestru akademického rojku 2020/2021

Dominik Bálint

CEVRO Institut

30. dubna 2021

Obash

Právní úprava

Výběr judikatury

Shrnutí judikatury

Právní úprava

- Smluvní pokuta je upravena v zákoně č. 89/2012 Sb., občanský zákoník v rámci části čtvrté, relativnní majetková práva, hlavě I., díle 8., oddílu 3., Utvrzení dluhu, v paragrafech 2048 až 2052.
 - 1.1 smluvní pokuta musí být dle § 2048 ujednána,
 - 1.2 pokud je smluvní pokuta ujednána, může jí věřitel požadovat bez ohledu na to, zda mu porušením určité utvrzené povinnosti vznikla škoda,
 - 1.3 smluvní pokuta může být sjednána i v jiném, než peněžitém plnění.
- 2. Krom smluvní pokuty existuje další druh utvrzení dluhu a to Uznání dluhu.

Právní úprava

- 1. Zaplacení smluvní pokuty nezbavuje povinností, které jsou mezi věřitelem a dlužníkem ujednány. Pouze je utvrzuje (§ 2049).
- 2. V případě, že si mezi sebou věřitel s dlužníkem ujednají smluvní pokutu, nemá smluvní strana, které plynou práva z utvrzení dluhu právo požadovat náhradu škody. (§ 2050) Komentářová literatura se však shoduje na tom, že toto ustanovení má dispozitivní charakter, a je tedy možné sjednat jak smluvní pokutu, tak i náhradu za škodu.[1]
- 3. Pokud je sjednána nepřiměřeně vysoká smluvní pokuta, tak jí může soud na návrh dluníka poměrně snížit s přihlédnutím k hodnotě a významu zajišťované povinnosti až do výše škody vzniklé do doby rozhodnutí porušením té povinnosti, na kterou se vztahuje smluvní pokuta. K náhradě škody, vznikne-li na ni později právo, je poškození oprávněn do výše smluvní pokuty. (§ 2051)

Judikatura I.

- Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 25.11.2009, sp. zn. 33 Cdo 1682/2007:[2]
 - 1.1 Při zkoumání platnosti ujednání o smluvní pokutě z hlediska dobrých mravů je nutno uvážit funkce smluvní pokuty (tj. funkci preventivní, uhrazovací a sankční). V souvislosti s výší smluvní pokuty je třeba, aby pokuta zahrnovala všechny škody. které lze rozumně v daném konkrétním vztahu s porušením určité povinnosti očekávat, musí mít dostatečnou, nikoliv však přemrštěnou pobídkovou výši. Přiměřenost výše smluvní pokuty je třeba posoudit s přihlédnutím k celkovým okolnostem úkonu, jeho pohnutkám a účelu, který sledoval. V úvahu je třeba rovněž vzít výši zajištěné částky, z níž lze také usoudit na nepřiměřenost smluvní pokuty s ohledem na vzájemný poměr původní a sankční povinnosti.
 - 1.2 Právní úkon se příčí dobrým mravům, jestliže se jeho obsah ocitne v rozporu s obecně uznávaným míněním, které ve vzájemných vztazích mezi lidmi určuje, jaký má být obsah jejich jednání, aby bylo v souladu se základními zásadami mravního řádu demokratické společnosti.

Judikatura II.

- Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 29.
 2013, sp. zn. 33 Cdo 131/2012:[2]
 - 1.1 Ahoj

Judikatura III.

Shrnutí judikatury

- PELIKÁN, Martin. Smluvní pokuta. Bulletin advokacie [online]. [cit. 30.4.2021]. Dostupné z: http://www.bulletin-advokacie.cz/smluvni-pokuta
- STUCHLÍKOVÁ, Eva. Smluvní pokuta a její moderace soudem. epravo.cz [online]. [cit. 30.4.2021]. Dostupné z: https://www.epravo.cz/top/clanky/smluvni-pokuta-a-jeji-moderace-soudem-109251.html